

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Pavlína Vrkočové v právní věci žalobce: **M. R.**, zast. Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem, se sídlem Ječná 7, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2016, č. j. 45 A 24/2015 – 51,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 13. 10. 2016, č. j. 45 A 24/2015 – 51, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 7. 2015, č. j. MV-74493-3/SO-2015, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 3. 4. 2015, č. j. OAM-1756-81/PP-2011, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 17. 12. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Žalovaný shledal, že žalobce neprokázal existenci vztahu obdobného vztahu rodinnému se svým nevlastním otcem (manželem své matky) ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, od něhož jakožto od občana České republiky odvozoval své postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie. Rovněž nebylo prokázáno, že by byl v zemi původu odkázán na výživu občanem Evropské unie podle § 15a odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Praze, v níž namítal, že § 15a odst. 3 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců nevyžaduje, aby k vyživování občanem Evropské unie docházelo již v zemi původu. Žalobce je na nevlastním

otci závislý výživou v současnosti, jelikož není schopen sehnat dlouhodobé zaměstnání. Žalobce také brojil proti závěru, že mezi ním a nevlastním otcem není vztah obdobný vztahu rodinnému podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Skutečnost, že nevlastní otec o žalobci určité informace, jako je jméno jeho partnerky a dcery, nevěděl, není důkazem nižší kvality či intenzity vzájemného vztahu. Nevlastní otec uvedl o žalobci řadu věcí, které by bez intenzivního soužití s žalobcem uvést nemohl. Žalobce tyto skutečnosti namítal i v odvolání, ale žalovaný se těmito námitkami nezabýval a neprovedl ani žádné doplňující důkazy.

[3] Krajský soud shledal, že žalovaný vyložil ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců nesprávně, pokud uvedl, že jeho aplikace vyžaduje, aby stav závislosti existoval v zemi, z níž rodinný příslušník občana Evropské unie přijíždí. Tento nesprávný výklad však neměl vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, jelikož návětí § 15a odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců vyžaduje, aby občanem Evropské unie byl vyživován *příbuzný* občana Evropské unie. Příbuzenství je definováno v § 771 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, jako vztah osob založený na pokrevním poutu, nebo vzniklý osvojením. V tomto smyslu žalobce nelze považovat za příbuzného svého nevlastního otce. Tento závěr je podle krajského soudu také v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice“), která ohledně úpravy podmínek vstupu a pobytu ostatních rodinných příslušníků na území ponechává členským státům určitou diskreci. Vzdálenější rodinní příslušníci mají možnost získat povolení k pobytu podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[4] Krajský soud dále konstatoval, že žalovaný se s námitkami vůči závěrům o vztahu mezi žalobcem a nevlastním otcem vypořádal sice stručně, ale přezkoumatelně. Důkazní břemeno ohledně prokázání existence vztahu obdobného vztahu rodinnému leží v řízení o povolení k přechodnému pobytu na žadateli, který však k prokázání kvality vztahu mezi se svým nevlastním otcem žádné důkazy nepřeložil. Na základě skutečností zjištěných v rámci výslechů pak nelze učinit závěr o prokázání vztahu obdobného vztahu rodinnému, jelikož nevlastní otec žalobce nevěděl mimo jiné bližší informace o partnerce a dceři žalobce, což neodpovídá plně funkčnímu vztahu otce a dospělého syna. Krajský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Stěžovatel předně namítá, že krajský soud nesprávně interpretoval pojem „příbuzný“ použitý v § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Pojmy „příbuzný“ či „příbuzenství“ v obecném jazyce zahrnují jak vztahy pokrevní, tak vztahy navázané prostřednictvím uzavření manželství. Definice obsažená v § 771 občanského zákoníku je definicí občanského práva, které je podle § 1 občanského zákoníku nezávislé na uplatňování práva veřejného. S odkazem na důvodovou zprávu k zákonu č. 379/2007 Sb., kterým bylo předmětné znění § 15a zákona o pobytu cizinců zavedeno, stěžovatel namítá, že zákonodárce pojem „příbuzný“ použil jako synonymum pro rodinný vztah.

[6] K uvedenému závěru je podle stěžovatele třeba dojít i eurokonformním výkladem. Pokud § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců implementuje čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice, je třeba jej vykládat v souladu s tímto ustanovením a nelze jej zužovat pouze na pokrevní rodinné příslušníky. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že ve vztahu ke vzdálenějším rodinným příslušníkům je čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice implementován v § 15 odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Určitá osoba může být občanem Evropské unie vyživována, i když

pokračování

spolu nežijí ve společné domácnosti, jak vyžaduje § 15 odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení se také zaměřuje především na partnerské vztahy, což dokládá znění § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců účinné od 18. 12. 2015, které již dopad na jiné než partnerské vztahy neumožňuje.

[7] Stěžovatel dále namítá, že krajský soud nesprávně posoudil námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. Žalovaný se řádně nevypořádal s námitkami stěžovatele vůči závěrům ohledně jeho vztahu s nevlastním otcem. Skutečnost, že důkazní břemeno prokázání existence vztahu obdobného vztahu rodinnému tíží stěžovatele, neznamená, že žalovaný nemá povinnost své rozhodnutí přezkoumatelně a logicky odůvodnit.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[9] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[10] Kasační stížnost je důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud shledal důvodnou námitku, podle níž krajský soud nesprávně interpretoval pojem „příbuzný“ užitý v návěti § 15a odst. 3 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. 12. 2015.

[12] Stěžovatel se v posuzovaném případě domáhal vydání povolení k přechodnému pobytu. Podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je povinen požádat Ministerstvo vnitra o povolení k přechodnému pobytu „*[r]odinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie*“.

[13] Podle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí:

a) *manžel,*

b) *rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti,*

c) *dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a*

d) *nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.*

[14] Podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se za rodinného příslušníka občana Evropské unie považuje též cizinec, který prokáže, že:

a) *je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud*

1. *ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,*

2. *je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo*

3. *se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, anebo*

b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

[15] Stěžovatel odvozoval své postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie od manžela své matky, tj. svého nevlastního otce. Krajský soud shledal, že tento vztah nelze podřadit pod § 15a odst. 3 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců, jelikož se nejedná o příbuzenství ve smyslu § 771 občanského zákoníku, který příbuzenství definuje jako „*vztah osob založený na pokrevním poutu, nebo vzniklý osvojením*“.

[16] Předmětem sporu byla tedy otázka, zda je pojem „příbuzný“ užitý v návěti § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců třeba vykládat ve shodě s definicí institutu příbuzenství v § 771 občanského zákoníku.

[17] Jedná se o situaci, kdy soukromoprávní předpis (občanský zákoník) definuje pojem užitý v předpise práva veřejného (zákon o pobytu cizinců). Podle § 1 odst. 1 věty druhé občanského zákoníku je uplatňování soukromého práva nezávislé na uplatňování práva veřejného. Této zásadě lze rozumět tak, že pokud existují důvody pro odlišení téhož institutu či pojmu ve veřejnoprávním předpise oproti soukromoprávnímu, je třeba tyto instituty či pojmy vykládat autonomně [Lavičej, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 2400 s. § 1]. Tímto způsobem postupoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43, kde k otázce účelově uzavřeného manželství podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců shledal, že správní orgány nejsou vázány vymezením či nevymezením účelu manželství normami práva soukromého s odkazem na to, že pro veřejné právo, konkrétně cizinecké právo, jsou důležité jiné prvky institutu manželství než pro právo soukromé.

[18] Pojem „příbuzný“ byl do § 15a odst. 4 písm. a) zákona o pobytu cizinců [v rozhodném období § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců] zaveden zákonem č. 379/2007 Sb., s účinností od 21. 12. 2007. V této době institut příbuzenství neměl zákonnou definici. Podle důvodové zprávy k zákonu č. 379/2007 Sb., je v předmětném ustanovení „*promítnut čl. 3 odst. 2 písm. a) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES, podle něhož členský stát usnadňuje v souladu se svými vnitrostátními předpisy vstup a pobyt všech ostatních rodinných příslušníků bez ohledu na jejich státní příslušnost, kteří nejsou zahrnuti v definici rodinného příslušníka ve smyslu čl. 2 bodu 2 této směrnice, kteří jsou osobami vyživovanými občanem EU nebo členy jeho domácnosti. Z citovaného ustanovení vyplývá, že musí existovat příbuzenský vztah mezi občanem EU a osobou sdílející s ním společnou domácnost.*“ Pojem „příbuzný“ zde tedy odkazuje bez bližší kvalifikace k pojmu „všech ostatních rodinných příslušníků“ užitých v čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice.

[19] Jelikož § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců představuje transponované ustanovení směrnice, je třeba je vykládat v souladu s obsahem směrnice a sledovat její účel.

[20] Čl. 3 bodu 2 směrnice nadepsaný „Oprávněné osoby“ stanoví:

2. Aniž je dotčeno právo volného pohybu a pobytu dotýčných osob, které tyto osoby již případně mají, usnadňuje hostitelský členský stát v souladu se svými vnitrostátními předpisy vstup a pobyt těchto osob:

a) všech ostatních rodinných příslušníků bez ohledu na jejich státní příslušnost, kteří nejsou zahrnuti v definici rodinného příslušníka ve smyslu čl. 2 bodu 2 a kteří jsou v zemi, z níž pocházejí [přijíždějí], osobami vyživovanými občanem Unie s primárním právem pobytu nebo členy jeho domácnosti nebo u kterých vážné zdravotní důvody naléhavě vyžadují osobní péči tohoto občana Unie o ně;

b) partnera, se kterým má občan Unie řádně doložený trvalý vztah.

pokračování

Hostitelský členský stát pečlivě posoudí osobní poměry těchto osob a zdůvodní každé odeprání vstupu či pobytu těchto osob.“

[21] Výkladem čl. 3 bod 2 písm. a) směrnice se zabýval velký senát Soudního dvora Evropské unie v rozsudku ze dne 5. 9. 2012, *Rahman a další*, C-83/11 (dále jen „*Rahman*“). Toto ustanovení po členských státech vyžaduje, aby žádosti podané osobami, které prokáží zvláštní vztah závislosti vůči občanu Unie, jistým způsobem zvýhodnily oproti žádostem o vstup a pobyt ostatních občanů třetích států. Za účelem splnění této povinnosti musí členské státy stanovit, že tyto osoby budou moci dosáhnout rozhodnutí o své žádosti, jež bude vydáno na základě pečlivého posouzení osobních poměrů těchto osob a v případě zamítavého rozhodnutí bude odůvodněno. V rámci posouzení je „na příslušném orgánu, aby zohlednil jednotlivé faktory, které mohou být v konkrétním případě relevantní, jako jsou například míra ekonomické či fyzické závislosti a příbuzenský vztah mezi rodinným příslušníkem a občanem Unie, jehož chce tento rodinný příslušník doprovázet či se k němu připojit.“ (odst. 23).

[22] Ohledně volby faktorů, které mají být zohledněny, členským státům náleží široká diskrece. Při volbě těchto faktorů však nesmí dojít k popření smyslu dotčených ustanovení směrnice, kterým je usnadnění vstupu a pobytu ostatních rodinných příslušníků: „[p]řesto však musí hostitelský stát dbát na to, aby jeho vnitrostátní předpisy zahrnovaly kritéria, jež budou v souladu s obvyklým smyslem výrazu „usnadní“, jakož i výrazů, které se týkají závislosti, použitých v uvedeném čl. 3 odst. 2, a jež nezřehaví toto ustanovení jeho užitečného účinku“ (odst. 24). Podle stanoviska generálního advokáta ve věci *Rahman* „[t]yto podmínky však musejí respektovat zásadu efektivity, což předpokládá, že nesmí prakticky znemožňovat výkon práv přiznaných unijním právním řádem. Z toho vyplývá, že podmínky uložené členskými státy nesmí fakticky zřehavit osoby spadající do působnosti uvedeného ustanovení jakékoli možnosti získat právo vstupu a pobytu. Nelze například připustit, aby vnitrostátní ustanovení stanovilo, že k tomu, aby měl státní příslušník třetí země právo pobytu, musí prokázat, že je vyživován občanem Unie po dobu delší než 20 let.“ (odst. 106).

[23] V rozsudku *Rahman* se Soudní dvůr zabýval především kritériem závislosti rodinných příslušníků podle čl. 3 bod 2 písm. a) směrnice. Závěry z rozsudku lze však vztáhnout také na výklad pojmu „všech ostatních rodinných příslušníků“, který je podstatný pro posouzení závěrů krajského soudu. V této souvislosti Soudní dvůr v rozsudku *Rahman* konstatoval, že cíl čl. 3 bodu 2 směrnice, „jak vyplývá z bodu 6 odůvodnění této směrnice, spočívá v „zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu“ prostřednictvím usnadnění vstupu a pobytu osob, které nespádají do definice rodinného příslušníka občana Unie, obsažené v čl. 2 bodu 2 směrnice 2004/38, které jsou však k občanovi Unie vázány úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností, jako je ekonomická závislost, skutečnost, že jsou členy domácnosti nebo vážné zdravotní důvody“ (odst. 32).

[24] Z uvedeného v první řadě plyne, že okruh ostatních rodinných příslušníků je v tomto kontextu třeba vnímat jako rodinu v širším slova smyslu. Z formulace užití v citované pasáži rozsudku, hovořící o vázanosti „úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností“ lze dále dovozovat, že otázka, zda lze určitý vztah považovat z hlediska čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice za vztah rodinný, může záviset na existenci faktické závislosti předpokládané tímto ustanovením, a nikoliv pouze na pokrevních poutech či jiných formalizovaných rodinných vztazích.

[25] Tento závěr podporuje také stanovisko generálního advokáta, podle něhož je prostor pro uvážení přiznaný členským státům omezen povinností respektovat právo na soukromý a rodinný život zakotvené v článku 7 Listiny základních práv Evropské unie:

„Kombinace práva pobytu spojeného s občanstvím Unie a ochrany soukromého a rodinného života, tak jak je provedena unijním právem, může tedy vést k založení práva pobytu ve prospěch rodinných příslušníků občana Unie. Podle mého názoru nesmí být toto právo vyhrazeno nejbližším rodinným příslušníkům. Ačkoli článek 8 EÚLP zaručuje pouze výkon práva na respektování „stávajícího“ rodinného života a ačkoli bylo ve specifické oblasti vstupu, pobytu a ukončení pobytu osob, které nejsou státními příslušníky daného státu, rozhodnuto, že rodina musí být omezena na „rodinné jádro“, Evropský soud pro lidská práva přijímá nicméně jako obecné pravidlo extenzivní pojetí rodinného života, které je charakterizováno přítomností právních nebo faktických skutečností označujících úzký osobní vztah, což například umožňuje za určitých podmínek zahrnout vztahy mezi prarodiči a vnuky nebo sourozenecké vztahy. Faktické vztahy mimo jakýkoli příbuzenský vztah byly rovněž kvalifikovány jako „rodinný život“.“ (odst. 74 a 75).

[26] Krajský soud tudíž pochybil, pokud pojem „příbuzný“ užitý v § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců vyložil s odkazem na § 771 občanského zákoníku. Definice příbuzenství užitá v § 771 občanského zákoníku zahrnuje pouze vztahy založené na pokrevním poutu, nebo vzniklé osvojením, přičemž spřízněnost vzniklou sňatkem v § 774 vyčleňuje do samostatného institutu švagrovství. Význam tohoto dělení v rámci práva občanského, například pro oblast dědění, při uzavírání manželství, nebo v rodinném závodě, neodpovídá účelu § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, kterým je zachování jednoty rodiny v širším slova smyslu v souladu s požadavky směrnice. Převzetí definice příbuzenství užití v § 771 občanského zákoníku pro účely § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců by v tomto případě vedlo k nepřipustnému zúžení okruhu oprávněných osob ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice. Tím by tyto osoby byly v rozporu s účelem směrnice apriorně vyloučeny z dopadu transponovaných ustanovení a posouzení svých osobních poměrů za účelem vstupu a pobytu na území. Zmínit je třeba i to, že žalobci ve věci *Rahman* byli k občanovi EU ve vztahu švagrovském (jednalo se právě o švagry a neteř), aniž by Soudní dvůr vyjádřil jakoukoli pochybnost o tom, zda tyto osoby mohou patřit do okruhu „ostatních rodinných příslušníků“ ve smyslu směrnice.

[27] Požadavek směrnice usnadnit vstup a pobyt ostatních rodinných příslušníků přitom nelze shledat naplněným s odkazem na ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. 12. 2015, jak konstatoval v napadeném rozsudku krajský soud, jelikož toto ustanovení obsahuje požadavek soužití osob ve společné domácnosti. Takový požadavek jde nad rámec podmínky vyživovanosti či nutnosti osobní péče ze zdravotních důvodů, které předpokládá čl. 3 bod 2 písm. a) směrnice. Účelem § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců bylo nadto především umožnit vstup a pobyt na území partnerovi, s nímž má občan Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému [tj. implementovat čl. 3 odst. 2 písm. b) směrnice], což je patrné i z novelizovaného znění tohoto ustanovení účinného od 18. 12. 2015, které se již vztahuje výslovně pouze k partnerským vztahům.

[28] Pojem „příbuzný“ užitý v návěti § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců je tedy třeba vykládat shodně s pojmem „ostatní rodinný příslušník“, užitým v čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice, jako neurčitý právní pojem, jehož naplnění musí být posuzováno vždy s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu. Přitom je třeba zvážit charakter dotčeného příbuzenského vztahu, který nemusí záviset pouze na formalizovaných rodinných vazbách. Samozřejmě pro zjištění, zda je konkrétní osobu třeba pokládat za příbuzného ve smyslu § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, respektive ostatního rodinného příslušníka ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice je nutné, aby tato osoba měla s občanem Evropské unie určitý stupeň rodinné vazby. Nelze *ad absurdum* akceptovat tvrzení, že tato osoba je „příbuzným“ proto, že má s občanem EU společného předka v 17. století (k takovému pojetí by mohlo s určitou nadsázkou vést přijetí názoru krajského soudu). Na druhou stranu nelze tento pojem ani aplikovat natolik restriktivním způsobem, který by vylučoval osoby obecně považované

pokračování

za příbuzné, jakkoli je nelze zařadit mezi příslušníky tzv. „jádrové“ rodiny. S ohledem na tato východiska krajský soud v dalším řízení znovu posoudí otázku, zda lze stěžovatele považovat za příbuzného občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 3 bod 2 zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že aby cizinec mohl být rodinným příslušníkem občana EU podle tohoto ustanovení, musí být splněna i podmínka vyživování občanem EU.

[29] Nedůvodnou Nejvyšší správní soud shledal námitku, podle níž krajský soud nesprávně posoudil otázku nepřekoumatelnosti rozhodnutí žalovaného ohledně úvah správního orgánu I. stupně k existenci vztahu obdobného vztahu rodinnému mezi stěžovatelem a jeho nevlastním otcem za účelem naplnění podmínky v § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalovaný se však podle stěžovatele těmito námitkami v dostatečné míře nezabýval.

[30] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu musí být z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů (viz např. rozsudek NSS ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009 - 46).

[31] Obdobně jako v případě krajských soudů však správní orgány nemají povinnost reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit. Jejich úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem argumentace obsažené v odvolání a ovšem přiměřeně se vyjádřit k okolnostem, které jsou správní orgány povinny zjišťovat z moci úřední (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). V rozsudku ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 130, potom Nejvyšší správní soud uvedl, že „[p]řestože je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka.“

[32] V posuzovaném případě žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve shrnul rozhodné skutečnosti zjištěné v řízení před správním orgánem I. stupně týkající se vztahu stěžovatele a jeho nevlastního otce. Poté s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010 - 63, vyložil pojem „vztah obdobný vztahu rodinnému“, a s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2013, č. j. 6 As 95/2013 - 41, shledal, že prokázání existence takového vztahu je plně v dispozici žadatele o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 2 zákona o pobytu cizinců. S ohledem na tato východiska konstatoval, že stěžovatel existenci vztahu obdobného vztahu rodinnému hodnověrně neprokázal.

[33] Stěžovateli lze přisvědčit, že žalovaný se jmenovitě nezabýval jeho námitkami proti závěrům správního orgánu prvního stupně týkajícími se vztahu mezi stěžovatelem a jeho nevlastním otcem. Kvalitativně se však jednalo pouze o určité komentáře, které nezpochybovaly skutkové závěry, z nichž správní orgán I. stupně vycházel, nýbrž pouze polemizovaly s hodnocením tohoto vztahu správním orgánem I. stupně. Z rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že nepovažoval na základě skutkových zjištění ve shodě se správním orgánem I. stupně existenci vztahu obdobného vztahu rodinnému mezi stěžovatelem a jeho nevlastním otcem za prokázanou. Ačkoliv by bylo vhodné, aby žalovaný s ohledem na výše uvedené požadavky na překoumatelnost rozhodnutí stěžovateli vysvětlil, proč jeho komentáře nepovažuje za relevantní, s přihlédnutím k celkovému kontextu posuzovaného případu se nejedná o tak závažnou vadu, která by vedla k nepřekoumatelnosti rozhodnutí žalovaného.

[34] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jakým způsobem by mělo být rozhodnutí správního orgánu odůvodněno, ale objektivní překážkou, která soudu znemožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24). Takovou vadou však rozhodnutí žalovaného netrpí, o čemž svědčí také skutečnost, že krajský soud se předmětnou námitkou stěžovatele podrobně zabýval.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[35] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že je důvodná kasační námitka stěžovatele dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[36] Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[37] V novém rozhodnutí ve věci krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu